

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**

**ΣΧΟΛΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ

**Η ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ**

**ΣΥΜΕΩΝ Κ. ΚΡΕΤΣΗΣ
Α. Μ. : 1340200400692**

**Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ
ΤΟΥ κ. ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Πρόλογος.....	4
1. Ορισμός της έννοιας των Προσωπικών Δεδομένων.....	6
2. Βαθμός Προστασίας των Απλών και Ευαίσθητων Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.....	7
3. Πότε τέθηκε για πρώτη φορά το ζήτημα προστασίας των προσωπικών δεδομένων.....	7
4. Ιστορικοί σταθμοί του Δικαιώματος της Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων.....	8
5. Νομική κατοχύρωση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων	
• Σε εθνικό επίπεδο	
✎ Το άρθρο 9Α του Συντάγματος.....	10
✎ Ο Νόμος 2472 / 1997.....	16
✎ Ο Νόμος 2774 / 1999.....	24
• Σε διεθνές επίπεδο	25
6. Επίλογος – Τελικά συμπεράσματα.....	29
7. Περίληψη - Λήμματα.....	32
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	33
ΘΕΡΜΕΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	34

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

α) Ενδεικτικές αποφάσεις της αρχής
προστασίας προσωπικών δεδομένων..... 35

β) Πως μπορούμε με πολύ απλά βήματα να
συλλέξουμε προσωπικά δεδομένα..... 56

γ) Συσκευές υψηλής τεχνολογίας για
συλλογή προσωπικών δεδομένων..... 61

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο σεβασμός και η προστασία της αξιοπρέπειας, της ιδιωτικής ζωής και της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας αποτελούν πρωταρχική επιδίωξη κάθε δημοκρατικής κοινωνίας. Η τεράστια πρόοδος της πληροφορικής, η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, οι νέες μορφές διαφήμισης και ηλεκτρονικών συναλλαγών και η ανάγκη της ηλεκτρονικής οργάνωσης του κράτους έχουν σαν συνέπεια την αυξημένη ζήτηση προσωπικών πληροφοριών από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Η ανεξέλεγκτη καταχώριση και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων σε ηλεκτρονικά και χειρόγραφα αρχεία υπηρεσιών, εταιρειών και οργανισμών μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στην ιδιωτική ζωή του πολίτη. Οι κίνδυνοι αυτοί αυξάνονται με τις νέες δυνατότητες ταχύτατης μεταφορά πληροφοριών παγκοσμίως μέσω του Internet. Η Νομική επιστήμη και ειδικότερα ο κλάδος του Συνταγματικού Δικαίου, για να υπηρετήσουν την φύση τους αλλά και τον σκοπό της ύπαρξής τους, οφείλουν να παρακολουθούν αυτούς τους κυριολεκτικά καταϊγιστικούς ρυθμούς μετάδοσης δεδομένων και να παρεμβαίνουν όπου και όταν απαιτείται. Για την προστασία του ατόμου στην κοινωνία της πληροφορίας δεν αρκούν οι παραδοσιακές θεσμικές εγγυήσεις και ρυθμίσεις, αλλά χρειάζεται ειδική αντιμετώπιση. Η παρούσα εργασία στοχεύει στην αποσαφήνιση της έννοιας των προσωπικών δεδομένων, απλών και

προσωπικών, στην ανάδειξη των προβλημάτων που μπορεί να δημιουργήσει η συλλογή, η επεξεργασία και η κακή χρήση αυτών. Επιπλέον θα μελετηθεί κατά πόσον στην σημερινή εποχή η διαφύλαξη των προσωπικών μας δεδομένων έχει αναχθεί σε δικαίωμα του ατόμου και που οριοθετείται το εν λόγω δικαίωμα. Επίσης θα παρατεθούν νομολογιακά δεδομένα για να γίνει περισσότερο κατανοητή η μετάβαση από την θεωρητική βάση των κανόνων δικαίου στην πρακτική εφαρμογή τους σε υποθέσεις με αντικείμενο τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα. Τέλος θα παρατεθούν μέσα και τρόποι, απλοί και σύνθετοι, μέσω των οποίων προσωπικά δεδομένα του καθενός μας μπορούν να γίνουν αντικείμενο συλλογής και επεξεργασίας του κάθε ενδιαφερομένου.

Ορισμός της έννοιας των Προσωπικών Δεδομένων

Για να οριοθετήσουμε την έννοια των προσωπικών δεδομένων, θα πρέπει αρχικά να ορίσουμε τα επιμέρους στοιχεία της έννοιας αυτής.

Ως δεδομένο, ορίζεται το γεγονός ή η πληροφορία που χρησιμεύει ως αφετηρία για κάποια σκέψη ή απόφαση. Με την προσθήκη του όρου προσωπικός στον παραπάνω ορισμό, η έννοια των προσωπικών δεδομένων βρίσκει την πραγματική της σημασία αφού ορίζεται ως, η πληροφορία που χρησιμεύει ως αφετηρία για κάποια σκέψη ή απόφαση και αναφέρεται σε συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο.

Επειδή ο ορισμός αυτός, αν και αποδίδει την πραγματικότητα είναι πολύ γενικός και αόριστος, πρόδηλα γίνεται φανερό ότι δεν έχουν όλα τα προσωπικά δεδομένα την ίδια βαρύτητα. Εξ αυτού του γεγονότος ορμώμενοι, τα διακρίνουμε σε απλά και ευαίσθητα. Απλά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα είναι κάθε πληροφορία που αφορά ένα φυσικό πρόσωπο, π.χ. φύλο, ηλικία, κατοικία. Ευαίσθητα καλούνται τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε ένωση – σωματείο – συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, την κοινωνική πρόνοια, την ερωτική ζωή, καθώς και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες. Γίνεται φανερό λοιπόν, από την ανωτέρω ενδεικτική παράθεση, ότι τέτοιου είδους πληροφορίες είναι άκρως προσωπικές και για το λόγο αυτό χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας και μεγαλύτερων νομικών εγγυήσεων.

Βαθμός Προστασίας των Απλών και Ευαίσθητων Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα συνθέτουν τον «σκληρό πυρήνα» της ιδιωτικής ζωής. Αυτό δικαιολογεί την αυξημένη νομική προστασία που τους επιφυλάσσεται, τόσο από το ελληνικό Σύνταγμα όσο και γενικότερα από την ελληνική έννομη τάξη, με θέσπιση αυστηρών προϋποθέσεων για την επεξεργασία τους, σε σχέση με τα όσα προβλέπονται για τα απλά προσωπικά δεδομένα. Για παράδειγμα, στην περίπτωση που ένα άτομο είναι χρήστης ναρκωτικών ουσιών, και δημοσιοποιείται η εν λόγω πληροφορία από τρίτον. Η αποκάλυψη αυτή μπορεί να έχει ακόμη και καταστρεπτικές συνέπειες για την ζωή του ατόμου, όπως η κοινωνική απομόνωση και εγκατάλειψη, η απόλυση από την εργασία του κλπ. Η δημοσίευση, λοιπόν, μιας τέτοιας πληροφορίας θα οδηγήσει σε έναν φαύλο κύκλο, θύμα του οποίου θα είναι ο χρήστης, ο οποίος αντί να βοηθηθεί θα γίνει αντικείμενο περιφρόνησης και χλευασμού.

Πότε τέθηκε για πρώτη φορά το ζήτημα προστασίας των προσωπικών δεδομένων

Τα προβλήματα προστασίας του πολίτη από τα σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα στον τομέα των προσωπικών δεδομένων ανέκυψε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας με τη γενική απογραφή του πληθυσμού που προβλεπόταν από το σχετικό ομοσπονδιακό νόμο που δημοσιεύτηκε στις 25 Μάρτιου του 1982. Ο νόμος

προκάλεσε θύελλα αντιδράσεων, και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, σωματεία και πολιτικές οργανώσεις άρχισαν με αποφασιστικότητα να επιδιώκουν τη ματαίωση της απογραφής. Οι πληροφορίες για την απογραφή του πληθυσμού και των επαγγελμάτων αναφέρονταν στο ονοματεπώνυμο, την ακριβή διεύθυνση, την οικογενειακή κατάσταση, την ιθαγένεια και το θρησκευτικό δόγμα. Επιπλέον, έπρεπε να δηλωθεί η κύρια πηγή του εισοδήματος, η διεύθυνση και το είδος της εργασίας, το επάγγελμα, καθώς και λεπτομερείς πληροφορίες για την εκπαίδευση, τη μόρφωση και τις σπουδές.

Στις 15 Δεκεμβρίου 1983 το Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο εξέδωσε την απόφασή του σχετικά με τη συνταγματικότητα του ομοσπονδιακού νόμου για την απογραφή του πληθυσμού, στην οποία έθεσε τις γενικές αρχές για την προστασία του πολίτη από την επεξεργασία προσωπικών πληροφοριών, και έκρινε αντισυνταγματικές ορισμένες διατάξεις του νομοθετήματος. Η απογραφή τελικά ματαιώθηκε μέσα σ' ένα γενικότερο πολιτικό κλίμα δυσπιστίας απέναντι στην αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας από τον κρατικό μηχανισμό. Στην απόφαση αυτή το συνταγματικό δικαστήριο επικαλέστηκε το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης του ατόμου.

Ιστορικοί σταθμοί του Δικαιώματος της Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων

- ✎ Σύμβαση 108/1981 του Συμβουλίου της Ευρώπης, ρύθμιση για την προστασία του ατόμου από την

αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα, που ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το νόμο 2068/1992

- ✘ Σύσταση R (87) 15 του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη ρύθμιση της χρήσης προσωπικών δεδομένων στον αστυνομικό τομέα
- ✘ Συνθήκη Σένγκεν που ενσωματώθηκε στο εσωτερικό μας δίκαιο με το νόμο 2514/1997
- ✘ Νόμος 2472/1997 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο οποίος ενσωμάτωσε στο ελληνικό δικαιοσύνη τις επιταγές της Οδηγίας 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24.10.1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών
- ✘ Σύμβαση Europol που επικυρώθηκε στην Ελλάδα με το νόμο 2605/1998
- ✘ Απόφαση της Συνόδου των Ευρωπαϊκών Επιτρόπων Προστασίας Δεδομένων του Δουβλίνου το 1998
- ✘ Τέλος στο ελληνικό Σύνταγμα υπάρχει πλέον, μετά την συνταγματική αναθεώρηση του 2001, νομική κατοχύρωση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, στο άρθρο 9Α που προστατεύει, ενώ

μέχρι τότε υπήρχε το άρθρο 5 παράγραφος 1, περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής.

Νομική κατοχύρωση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων

Αφού παραθέσαμε ενδεικτικά τους ιστορικούς σταθμούς της προστασίας του δικαιώματος της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, ας δούμε τώρα ποιο είναι το νομικό πλαίσιο που κατοχυρώνει το δικαίωμα αυτό, σε εθνικό αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

A. Σε εθνικό επίπεδο

1. Το άρθρο 9Α του Συντάγματος

α) Γενικά

Ως αντικείμενο προστασίας το άρθρο 9Α του Συντάγματος έχει την προστασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων του ατόμου. Συγκεκριμένα αναφέρει: « Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως νόμος ορίζει ». Το άρθρο 9 εισήχθη το 1975 στο Σύνταγμα με στόχο την προστασία του απαραβίαστου της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Τα προσωπικά δεδομένα του ατόμου προστατεύονταν μεν υπό την έννοια της ιδιωτικής ζωής, χωρίς

όμως να υπάρχει ρητή αναφορά σε αυτή καθ' αυτή την έννοια των προσωπικών δεδομένων. Γίνεται, λοιπόν, φανερό ότι σε μια κοινωνία αλματώδους τεχνολογικής εξέλιξης, όπως η σημερινή, η προστασία που παρέχει η διάταξη του άρθρου 9 είναι πλημμελής. Το 2001, ο αναθεωρητικός νομοθέτης αναλογιζόμενος τις τεράστιες δυνατότητες που προσφέρει η τεχνολογική πρόοδος της πληροφορικής και κατ' επέκταση τους κινδύνους που ελλοχεύουν για τα προσωπικά δεδομένα του ατόμου, θεσπίζει το άρθρο 9Α του Συντάγματος. Με αυτή την ενέργεια του νομοθέτη, καθίσταται πλέον ρητά, η προστασία των προσωπικών δεδομένων ως ατομικό και κοινωνικό αγαθό με συνταγματική κατοχύρωση.

β) Το περιεχόμενο και η ουσία του δικαιώματος

Το άρθρο 9Α του Συντάγματος κατοχυρώνει αυτοτελώς το δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Το περιεχόμενο του δικαιώματος συνίσταται στην κατοχύρωση των βασικών αρχών που έχουν ήδη αποτυπωθεί σε διεθνή και δεσμευτικά για τη χώρα μας κείμενα και διέπουν το σύστημα προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Πρόκειται για τον σκληρό πυρήνα των αρχών της προστασίας προσωπικών δεδομένων. Οι αρχές αυτές εξειδικεύονται αφενός στη θεμελίωση της νομιμότητας της επεξεργασίας, είτε στη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, είτε σε ρητή διάταξη νόμου και αφετέρου στην επιδίωξη του νόμιμου και θεμιτού σκοπού της επεξεργασίας και στην κατοχύρωση των δικαιωμάτων του ατόμου, στα οποία κυριαρχεί το δικαίωμα πρόσβασης του ατόμου στις πληροφορίες που το αφορούν, ενώ καθοριστικός είναι και ο ανεξάρτητος έλεγχος της εφαρμογής των κανόνων που θεσπίζει ο νομοθέτης, στον οποίο το Σύνταγμα έχει εμπιστευθεί τη συγκεκριμενοποίηση του

δικαιώματος και των όρων συγκρότησης και λειτουργίας της ανεξάρτητης αρχής, η οποία έχει επιφορτισθεί με τη διασφάλιση του δικαιώματος προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Αφού πλέον το δικαίωμα προστασίας έχει περιβληθεί τον συνταγματικό μανδύα, ο νομοθέτης δεσμεύεται όσον αφορά το επίπεδο προστασίας. Το Σύνταγμα, δηλαδή, έχει θέσει, με την διάταξη του 9Α το ελάχιστο επίπεδο προστασίας, κάτω από το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να κινηθεί ο νομοθέτης. Αντίθετα, έχοντας τον σε συνεχή επαγρύπνηση, τον ωθεί στο να αυξάνει το επίπεδο προστασίας, με την λήψη πρόσθετων μέτρων, καθώς και η πληροφορική τεχνολογία εξελίσσεται. Η άσκηση, βέβαια, του δικαιώματος αυτού περιορίζεται μόνο για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος.

γ) Φορείς και πεδίο εφαρμογής του δικαιώματος

Όπως το ίδιο το Σύνταγμα αναφέρει: «Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή...». Ερμηνευτικά λοιπόν συνάγεται από την λέξη « καθένας », που σκοπίμως χρησιμοποιεί ο νομοθέτης, ότι φορείς του δικαιώματος είναι όλα τα φυσικά πρόσωπα.

Όσον αφορά το πεδίο ισχύος του δικαιώματος, το άρθρο 9Α κατοχυρώνει ένα πεδίο της ιδιωτικής ζωής του ατόμου, που ανήκει μόνο στο ίδιο το άτομο, στα πλαίσια του οποίου καθίσταται δυνατή η εξέλιξή του και το οποίο είναι απομονωμένο και απρόσιτο τόσο απέναντι στην κρατική εξουσία όσο και απέναντι στους λοιπούς ιδιώτες, πράγμα που δεν αμφισβητείται πλέον ενόψει της νέας διατύπωσης της συνταγματικής διάταξης του α.25 παρ 1 εδ γ , σύμφωνα με την οποία τα «τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν». Αυτό σημαίνει ότι

το κράτος δεν μπορεί να αρκείται μόνο στην αποχή των προσβολών του δικαιώματος αυτού από τα όργανά του, αλλά οφείλει να προβαίνει και στη λήψη θετικών μέτρων για την αποτροπή των παραβιάσεων του δικαιώματος του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού.

δ) Αποσαφήνιση βασικών εννοιών του 9Α

- ✓ **Συλλογή:** Κατά το στάδιο αυτό, εκείνος, ο οποίος στη συνέχεια επιθυμεί να επεξεργασθεί προσωπικά στοιχεία προβαίνει στη συγκέντρωσή τους. Πηγές από τις οποίες θα προέλθουν τα στοιχεία αυτά είναι κυρίως τρεις: «ο ίδιος ο ενδιαφερόμενος», δηλαδή εκείνος, τον οποίο αφορούν τα στοιχεία (με τη θέλησή του ή χωρίς αυτή), καλούμενος συνήθως και υποκείμενο των στοιχείων, «κάποιος τρίτος» (με την έγκριση του ενδιαφερομένου ή και χωρίς αυτή) και «κάποιο δημόσιο μητρώο ή άλλη δημόσια πηγή» προσιτή σε πολλούς, αν όχι σε όλους, όπως είναι οι εφημερίδες ή τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (οπότε και αναφερόμαστε σε δημόσια στοιχεία ή στοιχεία κοινώς γνωστά). Μέλημα του νομοθέτη είναι να ρυθμίσει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται η κατά περίπτωση συλλογή προσωπικών στοιχείων, καθώς και τη διαδικασία.
- ✓ **ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ:** Κατά το στάδιο αυτό τα στοιχεία οργανώνονται με κάποιο λογικό τρόπο, ώστε να καθίστανται απ' ευθείας χρησιμοποιήσιμα ή διαθέσιμα για περαιτέρω επεξεργασία με βάση λογικούς συσχετισμούς. Στην πρώτη περίπτωση αναφερόμαστε σε στοιχεία που έχουν οργανωθεί σε αρχείο και είναι η πιο απλή μορφή επεξεργασίας. Στη δεύτερη περίπτωση η «επεξεργασία» είναι πλέον πολύπλοκη και αποτελεσματική, καθώς τα

χρησιμοποιούμενα στοιχεία έχουν ήδη τύχει στοιχειώδους επεξεργασίας. Στην περίπτωση αυτή ανήκει και η συνδυασμένη επεξεργασία πολλών αρχείων με προσωπικά στοιχεία. Είναι ευνόητο ότι τα στοιχεία στο στάδιο αυτό μπορούν, εφ' όσον το απαιτούν οι περιστάσεις, να αποθηκευθούν. Εφ' όσον αναφερόμεθα σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία, δηλαδή επεξεργασία για την οποία για την οποία χρησιμοποιούνται εν όλω ή εν μέρει ηλεκτρονικοί υπολογιστές ή άλλες αυτόματες μηχανές, η φύλαξη αυτή λαμβάνει χώρα συνήθως σε οπτικο-μαγνητικά μέσα. Στο σημείο αυτό πρέπει να γίνει μία επισήμανση. Κατά την ορθότερη άποψη, η διαφορά της επεξεργασίας προσωπικών στοιχείων με υπολογιστή από την παραδοσιακή επεξεργασία από τον άνθρωπο, είναι τόσο μεγάλη ποσοτικά, ώστε να μπορεί να γίνει λόγος για « ποιοτική » διαφορά. Οι Η/Υ παρέχουν εκτός της ταχύτητας της επεξεργασίας, και πλεονεκτήματα σχετικά με τη λογική της επεξεργασίας : λόγω των ιδιοτήτων του ο Η/Υ μπορεί με τη βοήθεια και της στατιστικής επεξεργασίας τεραστίου όγκου στοιχείων, να διαπιστώσει λογικές σχέσεις σε φαινομενικά άσχετα στοιχεία, δηλαδή σε στοιχεία τα οποία ο ανθρώπινος νους δεν θα είχε ποτέ σκεφθεί να συσχετίσει.

- ✓ **ΧΡΗΣΗ:** Η χρήση των επεξεργασμένων προσωπικών στοιχείων μπορεί να είναι είτε νόμιμη, δηλαδή επιτρεπόμενη από το δίκαιο ή τουλάχιστον μη απαγορευμένη από το δίκαιο, είτε παράνομη, δηλαδή ρητώς ή σιωπηρώς απαγορευμένη. Είναι λογικό να υποθέσει κανείς ότι συνήθως όλες οι παράνομες χρήσεις (επεξεργασμένων) προσωπικών στοιχείων επάγονται, ή μπορεί να επάγονται, και προσβολή (εξ υποκειμένου ή

αντικειμένου) της προσωπικότητας του ενδιαφερομένου. Μπορούμε λοιπόν να διακρίνουμε τριών ειδών προσβολές της προσωπικότητας του ενδιαφερομένου από τη χρήση των στοιχείων που τον αφορούν.

α. Την απλή προσβολή της προσωπικότητας (απλή ενόχληση). Συχνά η έννομη τάξη δεν την κρίνει τόσο σοβαρή ώστε να την ποινικοποιήσει ή η τυχόν τέλεση παρόμοιου αδικήματος διώκεται μόνο κατ' έγκληση. Παραδείγματα τέτοιων προσβολών είναι η αποστολή διαφημιστικών φυλλαδίων σε τυχαίους ανθρώπους μέσω του ταχυδρομείου ή η τηλεφωνική υποβολή εμπορικών ή άλλων οικονομικών προσφορών σε μη ενημερωμένους ανθρώπους, σε κάποιους όλα αυτά μπορεί να είναι ενοχλητικά, σε άλλους ευπρόσδεκτα ή έστω ανεκτά.

β. Τη σοβαρή προσβολή ή μείωση της προσωπικότητας. Η χρήση (επεξεργασμένων) προσωπικών δεδομένων επιφέρει (ασχέτως δόλου) σοβαρή ηθική, οικονομική, επιστημονική, επαγγελματική ή άλλη βλάβη στην προσωπικότητα του ενδιαφερομένου. Η βλάβη είναι σοβαρή και συνήθως ποινικά κολάσιμη, πλην όμως χωρεί παραίτηση του ενδιαφερομένου από τα σχετικά δικαιώματα που απορρέουν από την προσωπικότητα του. Αποτέλεσμα αυτού είναι επεξεργασίες που δύνανται κατ' εύλογη χρήση να οδηγήσουν σε τέτοια βλάβη του ενδιαφερομένου συνήθως επιτρέπονται ή πρέπει να επιτρέπονται μόνο εφ' όσον ειδικός νόμος τις επιτρέπει ή εφόσον δώσει τη συγκατάθεσή του ο ενδιαφερόμενος. Παράδειγμα τέτοιας προσβολής είναι η δημοσιοποίηση του ποινικού μητρώου ή της εγγραφής κάποιου προσώπου ως μέλους σε συγκεκριμένο πολιτικό κόμμα.

γ. Τη βάνουση προσβολή ή καταρράκωση της προσωπικότητας. Στην περίπτωση αυτή ισχύουν όλα όσα αναφέρθηκαν προηγουμένως με τη διαφορά ότι ο μέγεθος της προσβολής της προσωπικότητας είναι τόσο μεγάλο, ώστε δεν χωρεί παραίτηση από αυτό. Επεξεργασίες που μπορεί εύλογα να οδηγήσουν σε τέτοια προσβολή της προσωπικότητας συνήθως απαγορεύονται να εκτελούνται από ιδιώτες και το κράτος επιφυλάσσει μόνο στον εαυτό του να τις πραγματοποιεί για σκοπούς που σχετίζονται με το δημόσιο συμφέρον. Παράδειγμα τέτοιας προσβολής είναι εκείνη που μπορεί να προέλθει από τη γνωστοποίηση αρχείων μυστικών υπηρεσιών ή της αστυνομίας με πληροφορίες της ιδιωτικής ζωής. Συναφής προσβολή μπορεί να επέλθει από τη δημοσιοποίηση αρχείου πελατών εταιρείας που ασχολείται αποκλειστικά με την πώληση αντικειμένων σε ομοφυλόφιλους.

2. Ο Νόμος 2472 / 1997

α) Γενικά: Στις 23 Οκτωβρίου 1995 δημοσιεύθηκε η οδηγία 95/46/EK , την οποία τα κράτη-μέλη καλούνταν να μεταφέρουν στο εσωτερικό δίκαιο. Το ελληνικό κράτος ανταποκρινόμενο στις υποχρεώσεις του ως μέλος της ευρωπαϊκής ένωσης ψηφίζει τον ν.2472/1997, ρυθμίζοντας το ζήτημα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων στην ελληνική έννομη τάξη.

β) Η αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων: Με τον νόμο 2472 / 1997 η Ελλάδα αποκτά, επιτέλους, το κατάλληλο νομικό

πλαίσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Ο ίδιος νόμος, ιδρύει και την ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 15: « Συνιστάται Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, με αποστολή την εποπτεία της εφαρμογής του παρόντος νόμου και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά. »

γ) Πότε η επεξεργασία επιτρέπεται :

✓ Με την συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1, « η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνο εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του ». Συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων είναι κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή και εν πλήρη επίγνωση και με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων, αφού έχει προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα.

✓ Χωρίς την συγκατάθεση του υποκειμένου επεξεργασίας

Συνεχίζοντας στο άρθρο 5 παράγραφος 2, ο νόμος προβλέπει: « Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:

- α) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης, στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι υποκείμενο δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου κατά το προσυμβατικό στάδιο.
- β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρεώσεως του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο.
- γ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου, εάν αυτό τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.
- δ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή ή έχει ανατεθεί από αυτή είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο γνωστοποιούνται τα δεδομένα.
- ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.

δ) Συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων - Ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου

Ενώ το άρθρο 5 παράγραφος 1 επιτρέπει την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, το άρθρο 7 παράγραφος 1 απαγορεύει ρητά τη συλλογή και επεξεργασία των ευαίσθητων δεδομένων. Στην παράγραφο 2, ο νόμος επιτρέπει κατ' εξαίρεση την συλλογή και επεξεργασία τέτοιων δεδομένων και συγκεκριμένα αναφέρει:

« Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) Το υποκείμενο έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί με τρόπο που αντίκειται στο νόμο ή τα χρηστά ήθη ή νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση.
- β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου, εάν τούτο τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.
- γ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου.
- δ) Η επεξεργασία αφορά θέματα υγείας και εκτελείται από πρόσωπο που ασχολείται κατ' επάγγελμα με την παροχή υπηρεσιών υγείας και υπόκειται σε καθήκον εχεμύθειας ή σε συναφείς κώδικες δεοντολογίας, υπό

τον όρο ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ιατρική πρόληψη, διάγνωση, περίθαλψη ή τη διαχείριση υπηρεσιών υγείας.

ε) Η επεξεργασία εκτελείται από Δημόσια Αρχή και είναι αναγκαία είτε αα) για λόγους εθνικής ασφάλειας είτε ββ) για την εξυπηρέτηση των αναγκών εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής και αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές καταδίκες ή μέτρα ασφαλείας είτε γγ) για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας είτε δδ) για την άσκηση δημόσιου φορολογικού ελέγχου ή δημόσιου ελέγχου κοινωνικών παροχών.

στ) Η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλειστικά σκοπούς και υπό τον όρο ότι τηρείται η ανωνυμία και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται.

ζ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, και πραγματοποιείται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Η άδεια της αρχής χορηγείται μόνο εφόσον η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος καθώς και στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.»

Πρόδηλο είναι, ότι τα ανωτέρω κριτήρια εξαίρεσης από τον βασικό κανόνα της μη συλλογής ευαίσθητων προσωπικών

δεδομένων, τίθενται προς όφελος του υποκειμένου των δεδομένων.

ε) Υποχρέωση γνωστοποίησης της επεξεργασίας στην Αρχή

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να γνωστοποιεί εγγράφως την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων για τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή την έναρξη της επεξεργασίας. Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συνιστά ένα σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου ή Ιδιωτικού Δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο. Με τη διάταξη του α.7Α του ν.2472/1997 Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς που συνδέονται άμεσα με σχέση εργασίας ή έργου ή με παροχή υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα και είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλει ο νόμος ή για την εκτέλεση των υποχρεώσεων από τις παραπάνω σχέσεις και το υποκείμενο έχει προηγουμένως ενημερωθεί.

β) Όταν η επεξεργασία αφορά πελάτες ή προμηθευτές, εφόσον τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Για την εφαρμογή της

παρούσας διάταξης τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές δεν λογίζονται ως τρίτοι, εφόσον τη διαβίβαση ή κοινοποίηση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση. Δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση γνωστοποίησης οι ασφαλιστικές εταιρείες για όλους τους κλάδους ασφάλισης, οι φαρμακευτικές εταιρείες, οι εταιρείες εμπορίας πληροφοριών και τα χρηματοπιστωτικά νομικά πρόσωπα, όπως οι τράπεζες και οι εταιρείες έκδοσης πιστωτικών καρτών.

- γ) Όταν η επεξεργασία γίνεται από σωματεία, εταιρείες, ενώσεις προσώπων και πολιτικά κόμματα και αφορά δεδομένα των μελών ή εταιρειών τους, εφόσον αυτοί έχουν δώσει την συγκατάθεσή τους και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Δεν λογίζονται τρίτοι τα μέλη ή εταίροι, εφόσον η διαβίβαση γίνεται προς αυτούς για τους σκοπούς των ως άνω νομικών προσώπων ή ενώσεων, ούτε τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές, εφόσον τη διαβίβαση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση.
- δ) Όταν η επεξεργασία γίνεται από ιατρούς ή άλλα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες υγείας και αφορά ιατρικά δεδομένα, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από το ιατρικό απόρρητο ή άλλο απόρρητο που προβλέπει νόμος ή κώδικας δεοντολογίας και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές δεν λογίζονται ως τρίτοι, εφόσον τη διαβίβαση ή κοινοποίηση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση. Δεν εμπίπτουν στην απαλλαγή της παρούσας διάταξης τα νομικά πρόσωπα ή οργανισμοί που παρέχουν υπηρεσίες υγείας, όπως

κλινικές, νοσοκομεία, κέντρα αποθεραπείας και αποτοξίνωσης, ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες, καθώς και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν η επεξεργασία διεξάγεται στο πλαίσιο προγραμμάτων τηλεϊατρικής ή παροχής ιατρικών υπηρεσιών μέσω δικτύου.

- ε) Όταν η επεξεργασία γίνεται από δικηγόρους, συμβολαιογράφους, άμισθους υποθηκοφύλακες και δικαστικούς επιμελητές και αφορά την παροχή νομικών υπηρεσιών προς πελάτες τους, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από υποχρέωση απορρήτου που προβλέπει νόμος και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους, εκτός από τις περιπτώσεις που αυτό είναι αναγκαίο και συνδέεται άμεσα με την εκπλήρωση εντολής του πελάτη.
- στ) Όταν η επεξεργασία γίνεται από δικαστικές αρχές ή υπηρεσίες στο πλαίσιο απονομής της δικαιοσύνης ή για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας τους.

στ) Διασύνδεση αρχείων

Στο άρθρο 8 του ν. 2472 / 1997 προβλέπονται οι προϋποθέσεις και οι εγγυήσεις για την διασύνδεση αρχείων που περιέχουν προσωπικά δεδομένα. Στην παράγραφο 1 προβλέπεται ότι επιτρέπεται η διασύνδεση αρχείων, η οποία συνιστά μια μορφή επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και συνίσταται στη δυνατότητα της συσχέτισης των δεδομένων ενός αρχείου με δεδομένα άλλου αρχείου ή αρχείων που τηρούνται από άλλον ή από άλλους υπεύθυνους επεξεργασίας ή που τηρούνται από τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας για άλλο σκοπό.

Σύμφωνα με την 2^η παράγραφο του ίδιου άρθρου: « Κάθε διασύνδεση γνωστοποιείται στην Αρχή με δήλωση την οποία υποβάλλουν από κοινού οι υπεύθυνοι επεξεργασίας ή ο υπεύθυνος επεξεργασίας που διασυνδέει δύο ή περισσότερα αρχεία που εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς ».

Η διασύνδεση επιτρέπεται μόνο μετά από άδεια της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, αν ένα τουλάχιστον από τα αρχεία που πρόκειται να διασυνδεθούν, περιέχει ευαίσθητα δεδομένα ή αν η διασύνδεση συνεπάγεται την αποκάλυψη ευαίσθητων δεδομένων ή αν για την πραγματοποίηση της διασύνδεσης πρόκειται να γίνει χρήση ενιαίου κωδικού αριθμού.

3. Ο Νόμος 2774 / 1999

Η ευρωπαϊκή ένωση έχοντας υπόψη την εισαγωγή νέων ψηφιακών τεχνολογιών στα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, εξέδωσε, με σκοπό την βέλτιστη προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τηλεπικοινωνιακό τομέα, την οδηγία 97 / 66 / ΕΚ, που είναι συμπληρωματική της 95 / 46. Για την προσαρμογή του ελληνικού δικαίου στην οδηγία αυτή, θεσπίσθηκε ο ν.2774/1999 για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τηλεπικοινωνιακό τομέα. Η επεξεργασία των δεδομένων στον τηλεπικοινωνιακό τομέα διέπεται από τις διατάξεις του ν.2472/1997 και οι διατάξεις του ν.2774/1999 εναρμονίζονται πλήρως με αυτόν.

B. Σε διεθνές επίπεδο

Όπως προαναφέρθηκε η ελληνική νομοθεσία προχώρησε στην δημιουργία νομικού πλαισίου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, ύστερα από τις επιταγές της ευρωπαϊκής ένωσης. Οι συνθήκες για την νομική προστασία των προσωπικών δεδομένων στον διεθνή χώρο είχαν ωριμάσει πολύ νωρίτερα σε σχέση με τον ελληνικό.

⊕ Ήδη από τον Σεπτέμβριο του 1980 ο **Οργανισμός για την Οικονομική Συνεργασία και την Ανάπτυξη** (ΟΟΣΑ) υιοθέτησε ένα κείμενο με τίτλο «Αρχές διέπουσες την προστασία της ιδιωτικής σφαίρας του ανθρώπου και τις διασυνοριακές ροές προσωπικών στοιχείων» με πρόσκληση προς τα κράτη-μέλη να συμβάλλουν στην κατοχύρωση της εναρμόνισης του σκληρού πυρήνα των αρχών προστασίας. Οι αρχές αυτές διαγράφουν τους όρους υπό τους οποίους οφείλει να διενεργείται η επεξεργασία των προσωπικών πληροφοριών, ώστε να μην προσβάλλεται η προσωπικότητα και η αξία του ανθρώπου. Έτσι σύμφωνα με τις αρχές αυτές η συλλογή πρέπει να γίνεται με νόμιμα μέσα και εφόσον καθίσταται αναγκαίο και με τη συναίνεση του υποκειμένου των στοιχείων. Τα στοιχεία τα οποία συλλέγονται οφείλουν να είναι ακριβή, πλήρη και ενημερωμένα, και να είναι σχετικά με τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να χρησιμοποιηθούν, οι οποίοι σκοποί πρέπει να είναι εκ των προτέρων προσδιορισμένοι. Οι αρχές οι οποίες αναλαμβάνουν την ανάπτυξη συστημάτων πληροφοριών οφείλουν να διέπονται από την αρχή της διαφάνειας στις δραστηριότητές τους.

⊕ Η ευρωπαϊκή σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης της 28.1.1981, γνωστή και ως Σύμβαση 108, συνιστά το πρώτο δεσμευτικό διεθνές κείμενο. Πρόκειται για ένα κείμενο που θέτει τις γενικές κατευθύνσεις για την προστασία των προσωπικών στοιχείων κάθε φυσικού προσώπου από την αυθαίρετη επεξεργασία τους με τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μηχανικών και ιδίως ηλεκτρονικών μέσων. Περιέχει μια σειρά εγγυήσεων και δικαιωμάτων υπέρ των προσώπων, τα οποία αφορούν τα δεδομένα και προβλέπει την ίδρυση εθνικών αρχών, οι οποίες επιφορτίζονται με τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων της σύμβασης.

Η Σύμβαση 108 άρχισε να ισχύει έναντι της Ελλάδας από την 1.1.1995 έχοντας κυρωθεί με το ν.2068/1996 και κατέστη αναπόσπαστο μμέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου.

⊕ Στις 14 Ιουνίου του 1985 οι κυβερνήσεις των κρατών του Βελγίου, των Κάτω Χωρών, του Λουξεμβούργου, της Γαλλίας και της Γερμανίας υπέγραψαν στην πόλη Schengen του Λουξεμβούργου μια συμφωνία με απώτερο στόχο την προοδευτική κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα κατά την κυκλοφορία των προσώπων, την μεταφορά των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα των κρατών αυτών και στη διευκόλυνση της μεταφοράς και κυκλοφορίας των εμπορευμάτων στα κράτη αυτά. Η Ελλάδα προσχώρησε σε αυτή τη συμφωνία μαζί με άλλα κράτη με την υπογραφή σχετικού πρωτοκόλλου προσχώρησης την 6η Νοεμβρίου 1992. Με σκοπό την υλοποίηση της Συμφωνίας Schengen κρίθηκε σκόπιμη η σύναψη μιας συμπληρωματικής σύμβασης, η οποία θα καθόριζε τις βασικές αρχές, οι οποίες θα εφαρμόζονταν από τα συμβαλλόμενα μμέρη. Η σύμβαση

αυτή ονομάζεται «Σύμβαση Εφαρμογής της Συμφωνίας Schengen», η οποία υπογράφηκε στις 19 Ιουνίου 1990 και κυρώθηκε από την Ελλάδα με το ν.2514/1997. Η Συμφωνία και η Σύμβαση Εφαρμογής της αποτελούν ένα ολοκληρωμένο πλέγμα διατάξεων, το οποίο στηρίζεται στην αρχή της «εμπιστοσύνης των ελέγχων» που θα διεξάγουν οι αρχές των χωρών και προκαταλαμβάνει τις ρυθμίσεις στους τομείς αστυνομικής, τελωνειακής και δικαστικής συνεργασίας. Όπως γίνεται αντιληπτό, από μια τέτοια συμφωνία απορρέουν αρκετά πλεονεκτήματα, όμως η δημιουργούμενη βάση δεδομένων, αποτελεί τεράστια πηγή προσωπικών δεδομένων και πληροφοριών. Εξ αιτίας αυτής της υφής και ποιότητας αυτών των πληροφοριών, η Σύμβαση Εφαρμογής της Συμφωνίας Schengen στο άρθρο 102 προβλέπει ότι: τα συμβαλλόμενα κράτη δεν δύνανται να χρησιμοποιούν τα δεδομένα παρά μόνο για τους σκοπούς οι οποίοι αντιστοιχούν στην κάθε σήμανση. Τα δεδομένα μπορούν να αντιγραφούν μόνο για τεχνικούς σκοπούς και μόνο εφόσον η αντιγραφή είναι αναγκαία για την άμεση αναζήτηση τους από τις αρχές, οι οποίες μνημονεύονται στο άρθρο 101 της ΣΕΣΣ. Στα πλαίσια των σημάνσεων, οι οποίες περιγράφονται στα άρθρα 95-100 της ΣΕΣΣ. Κάθε παρέκκλιση από την άνω αρχή, η οποία τίθεται με τη διάταξη του άρθρου 102 παράγραφος 1 προκειμένου να αντικατασταθεί ένας τύπος σημάνσεως από έναν άλλο τύπο σημάνσεως πρέπει να δικαιολογείται από την ανάγκη προλήψεως μιας υφισταμένης, σοβαρής και άμεσης απειλής για τη Δημόσια Τάξη και τη Δημόσια Ασφάλεια (άρθρο 102 παρ.3). Για το σκοπό αυτό πρέπει να λαμβάνεται η προηγούμενη συγκατάθεση του Συμβαλλόμενου μέρους, το οποίο προβαίνει στη σήμανση. Ακόμη, τα δεδομένα δεν μπορούν

να χρησιμοποιηθούν καταρχήν για διοικητικούς σκοπούς. Κατ' εξαίρεση, τα δεδομένα, τα οποία έχουν καταχωρηθεί σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 96 της ΣΕΣΣ μπορούν να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία κάθε συμβαλλόμενου μέρους μόνο για τους σκοπούς, οι οποίοι απορρέουν από τη διάταξη του άρθρου 101παρ2 της ΣΕΣΣ. Η εθνική νομοθεσία κάθε κράτους οφείλει να εναρμονίζεται με τους επιδιωκόμενους από τη σύμβαση σκοπούς.

Σύμφωνα με την ΣΕΣΣ, καταρχήν το άτομο δικαιούται να λαμβάνει γνώση των πληροφοριών, οι οποίες συγκεντρώνονται στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και αφορούν το άτομό του. Η Εθνική Αρχή Ελέγχου, η οποία προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 114 παράγραφος 1 της ΣΕΣΣ αποφαινεται εάν και υπό ποιους όρους οι σχετικές πληροφορίες είναι ανακοινώσιμες. Ωστόσο η ανακοίνωση της πληροφορίας προς το ενδιαφερόμενο άτομο αποκλείεται, εάν αυτή θεωρηθεί ότι είναι δυνατόν να παραβιάσει:

- την εκτέλεση του νομίμου μέτρου, το οποίο προβλέπεται από τη σύμβαση ή
- την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών τρίτου προσώπου

Να σημειωθεί ακόμη ότι, σύμφωνα με το 109 παράγραφος 2, η ανακοίνωση της πληροφορίας αποκλείεται, επίσης, σε κάθε περίπτωση, διαρκούς της χρονικής περιόδου, κατά την οποία γίνεται σήμανση, με σκοπό τη διακριτική παρακολούθηση.

⊕ Ο **Κανονισμός 45 / 2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου**

Με τον κανονισμό αυτό η ευρωπαϊκή ένωση προσπαθεί να διασφαλίσει μεν την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των κρατών - μελών

και των οργάνων και οργανισμών της κοινότητας ή μεταξύ των οργάνων και οργανισμών της κοινότητας στο πλαίσιο άσκησης των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους αλλά και να διασφαλίσει την τήρηση των κανόνων προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου.

⊕ Στις 23 Οκτωβρίου 1995 δημοσιεύθηκε η **οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου** «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών». Όπως και ανωτέρω αναφέρθηκε, η οδηγία αυτή αποτέλεσε βάση για τον νόμο 2472 / 1997, ο οποίος την ενσωμάτωσε στο ελληνικό δίκαιο.

Επίλογος – Τελικά συμπεράσματα

Αναντίρρητα, αποδεικνύεται από την παραπάνω αναφορά στην νομική κατοχύρωση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων ότι νομικό πλαίσιο για την προστασία τους είναι υπαρκτό. Η σημερινή, όμως, παγκοσμιοποιημένη κοινωνία με την ιλιγγιώδη ταχύτητα εξέλιξης της τεχνολογίας έχει την δυνατότητα να συλλέγει και να επεξεργάζεται τεράστιο όγκο δεδομένων σε ελάχιστο χρόνο. Αποτέλεσμα αυτών των δυνατοτήτων είναι η καλύτερη αξιολόγηση των πληροφοριών. Η αλήθεια είναι ότι η αξία των πληροφοριών δεν υποτιμήθηκε από καμιά κοινωνία. Από τους απλούς απεσταλμένους-πράκτορες των αρχαίων προγόνων μας, που συνέλεγαν προσωπικά δεδομένα των κάθε λογής πολεμικών ή πολιτικών

αντιπάλων των εντολέων τους έως τη σημερινή εποχή, όπου η αντίστοιχη συλλογή δεδομένων γίνεται όχι μόνο από ειδικά εκπαιδευμένους πράκτορες των μεγαλύτερων μυστικών υπηρεσιών του κόσμου, αλλά και από υπερσύγχρονους δορυφόρους, αερόπλοια τύπου Ζέπελιν, ηλεκτρονικούς χάκερ και εξειδικευμένα μηχανήματα. Ας μην ξεχνάμε βέβαια και τις νόμιμες κάμερες ασφαλείας των καταστημάτων καθώς και τις κάμερες διαχείρισης κυκλοφορίας της Τροχαίας, των οποίων η χρήση δεν γίνεται με σκοπό την συλλογή προσωπικών δεδομένων αλλά για λόγους ασφαλείας. Βέβαια, η νομιμότητα αυτών των καμερών δεν σημαίνει ότι αυτές δεν συλλέγουν και προσωπικά μας δεδομένα, ασχέτως αν οι υπεύθυνοι για αυτές διατείνονται ότι δεν τα αξιοποιούν.

Πολλοί ονομάζουν την σημερινή εποχή μας « Κοινωνία της Πληροφορίας » και ίσως όχι αδικαιολόγητα. Πέραν του ότι σήμερα οι πληροφορίες συλλέγονται και επεξεργάζονται ταχύτερα από ποτέ, το αξιοσημείωτο είναι ότι πωλούνται και ακριβότερα από ποτέ. Και η φράση ότι « τα προσωπικά δεδομένα σήμερα πωλούνται ακριβότερα από ποτέ » δεν είναι καθόλου μεταφορική και υπερβολική. Κάποτε θεωρούσαμε ως ισχυρότερο οικονομικό μέσο τον χρυσό, μετά αναθεωρώντας αυτή την άποψη περάσαμε στο πετρέλαιο, εξ ου άλλωστε και η ονομασία του ως « μαύρου χρυσού ». Σήμερα, λοιπόν, ξεπερνώντας και την άποψη αυτή, δεν θα ήταν καθόλου περίεργο να πούμε ότι η πληροφορία και ήδη η πληροφορία που αφορά ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα κρατά τα σκήπτρα του ισχυρότερου και πολυτιμότερου οικονομικού μέσου παγκοσμίως.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με πρωτοσέλιδο δημοσίευμα της εφημερίδας « Τα Νέα » της Τετάρτης 5 Απριλίου 2006 με τίτλο « Προσωπικά Δεδομένα με 4,5€ το κεφάλι ». Το άρθρο της εφημερίδας της στην σελίδα 16, τιτλοφορείται « Προσωπικά Δεδομένα ...στο σφυρί! - Όργιο αγοραπωλησίας στοιχείων των πολιτών αντί 4,5€ το ...κεφάλι συν Φ.Π.Α. ». Από τα πολύ ενδιαφέροντα στοιχεία του άρθρου είναι ότι οι εταιρείες που εμπορεύονται, τα προσωπικά μας δεδομένα είναι σε θέση να γνωρίζουν από το εάν έχουμε καθυστερήσει να πληρώσουμε το λογαριασμό του κινητού μας τηλεφώνου και το αν έχουμε κατοικίδιο ζώο μέχρι και το εάν κάνουμε χρήση φακών επαφής.

(Ολόκληρο το άρθρο επισυνάπτεται σε φωτοαντίγραφα.)

Γίνεται επομένως αντιληπτό ότι ο νομικός κόσμος, παρά την ύπαρξη του αναγκαίου νομικού πλαισίου, πρέπει να βρίσκεται σε συνεχή επαγρύπνηση για την προάσπιση του ατομικού και κοινωνικού αγαθού των προσωπικών δεδομένων. Αυτό γιατί όπως, μέσω και της εργασίας αποδεικνύεται, τα προσωπικά δεδομένα είναι τόσο πολύτιμα όσο και οι ενδιαφερόμενοι.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών έχει πλέον κατοχυρωθεί συνταγματικά με τη διάταξη 9 Α. Ο Νόμος 2472 / 1997 ορίζει τις λεπτομέρειες της προστασίας. Επίσης, ο ίδιος νόμος θέτει ορισμένους περιορισμούς στην άσκησή του όταν το δημόσιο συμφέρον, υπέρτερο δικαίωμα τρίτου, λόγοι υγείας και δημόσιας ασφάλειας ή ο σκοπός εγκληματολογικών και σωφρονιστικών ενεργειών τοποθετούνται πάνω από το δικαίωμα αυτό.

SUMMARIZE

The right in protection of the personal data of the citizens is now ensured by the Greek Constitution in the article 9 A . The law 2472 / 1997 rule the specifics of protection. Also, the same law puts certain restrictions on its enjoyment, when the public interest , the superior right of a third person, reasons of health and public safety or the aim of criminological and correctional acts are placed over this specific right.

ΛΗΜΜΑΤΑ

Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα,
Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

VOCABULARY ENTRIES

Authority of Protection of Personal Data, Protection of Personal Data

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ◆ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ – ΑΙΓΥΠΤΙΑΔΟΥ
ΕΥΓΕΝΙΑ, « Ζητήματα από το Δίκαιο της
Πληροφορικής », Εκδόσεις Σάκκουλα 2002
- ◆ ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ Β., « Η προστασία των
στοιχείων προσωπικού χαρακτήρα από
την επεξεργασία τους με ηλεκτρονικό
υπολογιστή », Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα,
Αθήνα – Κομοτηνή 1997
- ◆ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ Θ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, « Η προστασία των
στοιχείων προσωπικού χαρακτήρα από την
αθέμιτη επεξεργασία τους με ηλεκτρονικό
υπολογιστή », Εκδόσεις Σάκκουλα 1997
- ◆ ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, « Η προστασία
του πολίτη από την ηλεκτρονική
επεξεργασία προσωπικών δεδομένων »,
Εκδόσεις Σάκκουλα 2002
- ◆ ΔΟΝΟΣ Π. - ΜΗΤΡΟΥ Λ. - ΜΙΤΛΕΤΤΟΝ Φ. -
ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΕΥ., « Η αρχή
προστασίας προσωπικών δεδομένων και η
επαύξηση της προστασίας των δικαιωμάτων »,
Εκδόσεις Σάκκουλα 2002
- ◆ ΙΓΓΛΕΖΑΚΗΣ Δ. ΙΩΑΝΝΗΣ, « Ευαίσθητα
προσωπικά δεδομένα », Εκδόσεις Σάκκουλα 2003

- ♦ ΜΗΤΡΟΥ ΛΙΛΙΑΝ, « Το Δίκαιο στην κοινωνία της πληροφορίας », Εκδόσεις Σάκκουλα 2002
- ♦ ΚΑΪΣΗΣ Α. - Ν. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ, « Προστασία Προσωπικών Δεδομένων », Εκδόσεις Σάκκουλα 2001
- ♦ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, « Το σύστημα των πληροφοριών Schengen », Εκδόσεις Σάκκουλα 1993

ΘΕΡΜΕΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω για την στήριξη και την βοήθεια τους:

τον κ. **Ανδρέας Δημητρόπουλος**, Καθηγητή του Νομικού Τμήματος Πανεπιστημίου Αθηνών, για την ανάθεση του θέματος, την εποπτεία και την βοήθεια για την ολοκλήρωση της εργασίας.

την κ. **Λαμπρινή Σταμάτη**, δημοσιογράφος εφημερίδας ΤΑ ΝΕΑ

την κ. **Δέσποινα Κουκλάκη**, δημοσιογράφος εφημερίδας ΤΑ ΝΕΑ

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τους συναδέλφους φοιτητές, των οποίων οι εργασίες αποτέλεσαν πολύτιμη βοήθεια για την ολοκλήρωση της εργασίας μου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα 19.12.2005

ΑΠ: 4654

Ταχ. Δ/ση: ΚΗΦΙΣΙΑΣ 1-3

11523 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210-6475601

FAX: 210-6475628

Α Π Ο Φ Α Σ Η Α Ρ . 81 / 2005

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε τακτική συνεδρίαση την 20-10-2005 στο κατάστημά της αποτελούμενη από τον Δ.Γουργουράκη, Πρόεδρο, και τα τακτικά μέλη της Ν. Φραγκάκη και Σ.Λύτρα. Επίσης παρέστησαν τα αναπληρωματικά μέλη Π Φουντεδάκη, Α.Παпанεοφύτου, Α. Πράσσοσ και Γ.Πάντζιου σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Α. Παπαχρίστου, Ν. Παπαγεωργίου, Σ. Σαρηβαλάση και Α.Πομπόρτση οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος.

Στη συνεδρίαση, χωρίς δικαίωμα ψήφου παρέστησαν η Κ. Λωσταράκου, νομική ελέγκτρια ως εισηγήτρια και η Γ. Παλαιολόγου, ως γραμματέας, μετά από εντολή του Προέδρου.

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με έγγραφο που περιήλθε στην Αρχή από τους Α. και Α. Π. καταγγέλλεται ότι η τράπεζα Χ (κατάστημα ...) αναζήτησε στις 4.5.2004 και 5.5.2004 από το αρχείο δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς της εταιρίας ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ προσωπικά στοιχεία που αφορούν τους καταγγέλλοντες, καθώς και τις εταιρίες ... και ..., χωρίς να τηρηθούν οι προϋποθέσεις του ν.2472/97.

Όπως αναφέρεται στην εν λόγω καταγγελία, άγνωστος αποστολέας απέστειλε φάκελο που περιείχε δυσμενή στοιχεία που αφορούσαν τους ανωτέρω στην εταιρία ... με την οποία επρόκειτο να συνεργαστούν επαγγελματικά οι προσφεύγοντες. Η εταιρία γνωστοποίησε το γεγονός στους προσφεύγοντες, οι οποίοι μετά από αλληλογραφία με την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ, ενημερώθηκαν ότι η σχετική αναζήτηση έγινε από το κατάστημα ... της τράπεζας Χ.

Σε έγγραφο που απέστειλε η Αρχή στην ανωτέρω τράπεζα, έλαβε την απάντηση ότι η αναζήτηση έγινε από υπάλληλο της τράπεζας η οποία ενήργησε αυτοβούλως και εκτός των εργασιακών της καθηκόντων. Συνεπεία δε του ανωτέρω γεγονότος, η εν λόγω υπάλληλος απομακρύνθηκε από την τράπεζα.

Κατόπιν τούτου, η Αρχή στη συνεδρίαση της 27.1.2005 κάλεσε την τράπεζα που εκπροσωπήθηκε από τους Α.Π., Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου και Επιθεώρησης και τον Γ.Χ., πληρεξούσιο δικηγόρο. Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, οι εκπρόσωποι της τράπεζας ανέφεραν ότι η πρόσβαση στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ γίνεται με κωδικό του οποίου κάνει χρήση ένας εξουσιοδοτούμενος προς τούτο υπάλληλος για το συγκεκριμένο υποκατάστημα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η υποδιευθύντρια έδωσε εντολή στον χρήστη να αντλήσει τα στοιχεία για λογαριασμό της, δηλαδή έκανε κατάχρηση των αρμοδιοτήτων που είχε από την τράπεζα για προσωπικούς της σκοπούς. Η τράπεζα δε έχει λάβει οργανωτικά μέτρα ώστε οι υπάλληλοί της να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του ν.2472/97.

Μετά από αίτημα της Αρχής για να αποσταλούν ο κώδικας δεοντολογίας της τράπεζας, οι διαδικασίες για την πολιτική ασφάλειας καθώς η σύμβαση που υπογράφει ο υπάλληλος με την τράπεζα, διαβιβάστηκαν ένα έντυπο με τη διαδικασία χορήγησης καταναλωτικών δανείων, μια εγκύκλιος της δ/νσης χορηγήσεων του 2000 για το απόρρητο των στοιχείων του ΤΕΙΡΕΣΙΑ και μια υπηρεσιακή εγκύκλιος του 2004 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πελατών της τράπεζας.

Η Αρχή κάλεσε την πρώην υποδιευθύντρια της τράπεζας Χ.Τ. στη σημερινή συνεδρίαση, η οποία παραδέχθηκε ότι η ίδια ζήτησε από τον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο της τράπεζας να συλλέξει και εκτυπώσει τα επίδικα στοιχεία βάσει των ΑΦΜ των προσφευγόντων τα οποία της έδωσε πρώην συνάδελφος και νυν εργαζόμενη στην επιχείρηση των προσφευγόντων με σκοπό να ελέγξουν οι τελευταίοι τις καταχωρήσεις στοιχείων που τους αφορούσαν στο σύστημα πιστοληπτικής ικανότητας της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ. Τις εκτυπώσεις δε αυτές ισχυρίστηκε ότι τις παρέδωσε την ίδια ημέρα στην πρώην συνάδελφο για να τις δώσει στους προσφεύγοντες. Πίστευε δηλαδή, λόγω του κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο και της πρακτικής να επικοινωνεί η πρώην συνάδελφος για διεκπεραίωση θεμάτων της εταιρίας με την τράπεζα, ότι η τελευταία ενεργούσε κατ' εντολή των προσφευγόντων. Παραδέχθηκε ακόμα ότι γνώριζε ότι οι ενέργειες αυτές ήταν παράτυπες σύμφωνα με τους κανονισμούς της τράπεζας, ωστόσο δεν έγιναν δολίως ή αποσκοπώντας σε κάποιο όφελος.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ.1 του ν.2472/97, “η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνον κατ' εντολήν του.”

Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι : “Για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να επιλέγει πρόσωπα με αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις από πλευράς τεχνικών γνώσεων και προσωπικής ακεραιότητας για την τήρηση του απορρήτου. ”

Κατά την παράγραφο 3 “ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας. Η Αρχή παρέχει εκάστοτε οδηγίες για τον βαθμό ασφαλείας των δεδομένων καθώς και για τα μέτρα προστασίας που είναι αναγκαίο να λαμβάνονται για κάθε κατηγορία δεδομένων, εν' όψει και των τεχνολογικών εξελίξεων. ”

Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται σαφώς ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας ενός αρχείου έχει την ευθύνη για την τήρηση του απορρήτου κατά τη διεξαγωγή της επεξεργασίας που εκτελείται από υπαλλήλους του, ανεξαρτήτως αν αυτοί ενήργησαν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους ή αυτοβούλως. Η επεξεργασία από τον εκτελούντα υπάλληλο δεν απαλλάσσει τον υπεύθυνο από το καθήκον του να ελέγχει και να εξασφαλίζει ότι τα μέτρα ασφάλειας που απαιτεί ο νόμος εφαρμόζονται. Στο πλαίσιο αυτό η τράπεζα πρέπει να λαμβάνει όλα τα οργανωτικά μέτρα για την αποφυγή αθέμιτης επεξεργασίας των δεδομένων, όπως π.χ. να έχει εκπονήσει πολιτική ασφάλειας της επεξεργασίας, να ακολουθεί κώδικα δεοντολογίας και διαδικασίες ελέγχου για την πρόσβαση εξουσιοδοτημένων προς τούτο υπαλλήλων στο σύστημα, κλπ.

Στην υπό εξέταση περίπτωση, η τράπεζα σε εγκύκλιό της προς τους διευθυντές των καταστημάτων έδωσε οδηγίες για τη χρήση των στοιχείων του αρχείου της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ και επισήμανε ότι τα στοιχεία αυτά δεν κοινοποιούνται, αλλά προορίζονται για εσωτερική χρήση της τράπεζας. Η ανωτέρω εγκύκλιος δεν μπορεί να θεωρηθεί ως λήψη των προβλεπόμενων από το άρθρο 10 παρ.3 οργανωτικών και τεχνικών μέτρων για το απόρρητο της επεξεργασίας. Περαιτέρω, δεν έχει θεσπιστεί συγκεκριμένη διαδικασία που να καθορίζει τις ευθύνες των υπαλλήλων και διευθυντών κατά την άντληση στοιχείων από το ανωτέρω αρχείο. Ελλείψει μέτρων ασφάλειας, η πρόσβαση και άντληση των επίδικων στοιχείων από τον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο ο οποίος ενεργούσε για λογαριασμό της υποδιευθύντριας του, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραβίαση κάποιου κανονισμού ασφάλειας.

Ωστόσο υπάρχει ευθύνη της τράπεζας κατά το άρθρο 10 παρ.2 του ν.2472/97 για την επιλογή του κατάλληλου για τη συγκεκριμένη θέση προσώπου, όπως είναι η εν λόγω υποδιευθύντρια η οποία παρέβη τις υπηρεσιακές της υποχρεώσεις, διότι η εν λόγω γνώριζε από τις οδηγίες που έχει δώσει η τράπεζα ότι οι πληροφορίες του αρχείου της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ δίνονται μόνο για συγκεκριμένους λόγους και δεν ανακοινώνονται σε τρίτους. Εφόσον λοιπόν η τράπεζα είχε τοποθετήσει ως υποδιευθύντρια την προαναφερομένη η οποία παραβίασε συνειδητά τους κανόνες πίστης για προσωπικούς της λόγους ανακοινώνοντας στοιχεία πελατών της τράπεζας σε μη δικαιούμενα πρόσωπα, η τράπεζα ευθύνεται ως υπεύθυνος επεξεργασίας για την ανακοίνωση αυτή.

Ενόψει της βαρύτητας της πράξης που αποδείχθηκε και της προσβολής που επήλθε από αυτή στα υποκείμενα δηλ. στους προσφεύγοντες κατά την ανακοίνωση αυτή στον επαγγελματικό τους χώρο, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στον υπεύθυνο της επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ.1 εδαφ.β του ν.2472/97 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό και η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα της παράβασης. Επειδή η υπόθεση πρέπει να κριθεί επιεικώς λαμβάνοντας υπόψη την ιεραρχική θέση της υπαλλήλου και των ήδη ληφθέντων μέτρων εκ μέρους της τράπεζας (απομάκρυνση της εν λόγω υπαλλήλου από το δυναμικό της τράπεζας)

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Επιβάλλει στην τράπεζα Χ χρηματικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5,000) ευρώ.
2. Η τράπεζα οφείλει να λάβει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια και το απόρρητο της επεξεργασίας, ιδίως δε να εκπονήσει σχέδιο ασφάλειας και κώδικα δεοντολογίας.

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Γουργουράκης

Η Γραμματέας

Γεωργία Παλαιολόγου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, **30-11-2005**

Αρ. πρωτ. **4470**

Ταχ. Δ/ση : Κηφισίας 1-3, Αμπελόκηποι
Ταχ. Κώδ. : 115 23
Υπεύθυνος : Ευφροσύνη Σιουγλέ
Τηλ. : 210 64 75 616
Fax : 210 64 75 628

Α Π Ο Φ Α Σ Η Α Ρ . 7 7 / 2 0 0 5

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε τακτική συνεδρίαση την 24-11-2005 στο κατάστημά της αποτελούμενη από τον Δ. Γουργουράκη, Πρόεδρο και τους Φ. Δωρή, Λ. Κοτσαλή, Ν. Φραγκάκη και Α. Παπανεοφύτου, τακτικά μέλη, και τα αναπληρωματικά μέλη Γ. Πάντζιου και Α. Πράσσο σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Α. Πομπόρτση και Σ. Σαρηβαλάση αντιστοίχως, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρούσα χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Ε. Σιουγλέ, ελέγκτρια, ως εισηγήτρια και η Γ. Παλαιολόγου ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με τη με αρ. πρωτ. 116 από 7-10-2005 αίτησή του προς την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ο Μ.Δ.Σ., υπήκοος Αλβανίας, ζητεί τη διαγραφή του από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών.

Ο αιτών καταδικάσθηκε σε ποινή φυλάκισης τριών (3) μηνών για παράνομη είσοδο στη χώρα, η οποία και ανεστάλη επ' αόριστον και διετάχθη η απέλασή του από τη χώρα και καταχωρίσθηκε στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και τον Εθνικό

Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών δυνάμει της με αριθμό *** απόφασης του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου

Το 2001 κατ' εφαρμογή του άρθρου 66 του Ν. 2910/2001, που ρυθμίζει την είσοδο και παραμονή αλλοδαπών στην Ελλάδα, εξέδωσε την υπ' αριθμό *** προσωρινή άδεια παραμονής, ισχύος από 24-8-2001 μέχρι 23-2-2002, η οποία παρατάθηκε αυτοδικαίως μέχρι τις 30-6-2004, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν.3242/2004.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 66 παρ. 1 δ Ν. 2910/2001, «επιτρέπεται η χορήγηση άδειας παραμονής σε αλλοδαπούς που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διαμένουν παράνομα στην Ελλάδα, εφόσον αποδείξουν ότι διαμένουν στη χώρα, νόμιμα ή παράνομα, συνεχώς επί ένα έτος μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος».

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου (που προστέθηκε με το άρθρο 21 παρ. 6 του Ν. 3013/2002) «η καταχώριση αλλοδαπού στον κατάλογο ανεπιθύμητων συνεπεία διοικητικής απέλασης ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, για παράνομη είσοδο, έξοδο, παραμονή ή εργασία στο ελληνικό έδαφος, ο οποίος έχει λάβει την άδεια παραμονής της παρ. 1 του άρθρου 66 του Ν. 2910/2001 και εφόσον στηρίζεται σε γεγονότα που έγιναν σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης της ανωτέρω άδειας παραμονής, δεν συνεπάγεται έναντι των κατόχων της οποιαδήποτε έννομο αποτέλεσμα και επέρχεται, αυτοδικαίως, διαγραφή τους από τον ίδιο κατάλογο».

Στην κρινόμενη περίπτωση ο αιτών είχε λάβει προσωρινή άδεια παραμονής, βάσει των ανωτέρω διατάξεων, ισχύος από 24-8-2001 μέχρι 23-2-2002.

Σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 25 του Ν. 3013/2002, «Στο άρθρο 66 του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α') προστίθεται παράγραφος "10", η οποία έχει ως εξής: "10. Άδειες παραμονής, των οποίων η ισχύς έληξε ή θα λήξει παρατείνονται, αυτοδικαίως, μέχρι 31.12.2002."»

Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 3103/2003, «Η αυτοδίκαιη παράταση των αδειών παραμονής που είχε χορηγηθεί με την παράγραφο 8 του άρθρου 25 του Ν.

3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α') και αναριθμηθεί με το άρθρο 22 παρ. 5 β του Ν.3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α') εξακολουθεί να ισχύει, χωρίς την ανάγκη έκδοσης οποιασδήποτε διαπιστωτικής πράξης, μέχρι 30.6.2003. Στην ανωτέρω ρύθμιση υπάγονται οι άδειες διαμονής που χορηγήθηκαν και λήγουν ή θα λήξουν έως την 30.6.2003, καθώς και εκείνες που έχουν χορηγηθεί βάσει των διατάξεων της παραγράφου 1 περίπτωση α' του άρθρου 25 του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α').

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν.3242/2004 ισχύει ότι: «Άδειες διαμονής των οποίων η ισχύς παρατάθηκε μέχρι τις 30.6.2003 σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν.3103/2003 (ΦΕΚ 23 Α') καθώς και άδειες διαμονής που έληξαν μετά την ανωτέρω ημερομηνία ή θα λήξουν έως τη δημοσίευση του παρόντος, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι 30.6.2004, χωρίς την ανάγκη έκδοσης σχετικής διαπιστωτικής πράξης. Αλλοδαποί οι οποίοι υπάγονται στην ανωτέρω ρύθμιση μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για χορήγηση άδειας εργασίας και διαμονής από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και μέχρι τις 30.6.2004.»

Με βάση τις παραπάνω διατάξεις η άδεια παραμονής του αιτούντος είχε παραταθεί αδιάκοπα αυτοδικαίως, χωρίς την ανάγκη έκδοσης σχετικής διαπιστωτικής πράξης, μέχρι 30.6.2004.

Η καταχώρισή του στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και τον Κατάλογο των Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών βασίζεται στη με αριθμό *** απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου ..., με την οποία είχε καταδικασθεί για παράνομη είσοδο στη χώρα που έγινε σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης της άδειας παραμονής.

Ως εκ τούτου η διαγραφή του αιτούντος από τον Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών έπρεπε να είχε λάβει χώρα αυτοδικαίως την 1-5-2002, ημερομηνία δημοσίευσης στο ΦΕΚ και θέσης σε ισχύ του Ν. 3013/2002, κατά την οποία η άδεια παραμονής του είχε παραταθεί αυτοδικαίως και βρισκονταν εν ισχύ.

Για τους λόγους αυτούς η Αρχή πρέπει να διατάξει τη διαγραφή του αιτούντος από τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών, γιατί η καταχώριση είναι παράνομη βάσει της διάταξης του άρθρου 66 παρ. 9 του Ν.2910/2001.

Πέραν αυτού ο αιτών πρέπει να διαγραφεί και από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν, γιατί παρήλθε η τριετία που προβλέπεται από το άρθρο 112 § 1 της ΣΕΣ, μετά την παρέλευση της οποίας η αναγκαιότητα καταχώρισης πρέπει να εξετάζεται και μάλιστα με αιτιολογημένη απόφαση, όπως απεφάνθη η Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Σένγκεν. Κάτι τέτοιο δεν έλαβε χώρα στην περίπτωση της αιτούσας.

Κατόπιν αυτών η Αρχή πρέπει να διατάξει τη διαγραφή του προσφεύγοντος από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών.

Για τους λόγους αυτούς

1. Δέχεται την προσφυγή του M.D.S.
2. Αποφασίζει τη διαγραφή του M.D.S. από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών.
3. Διατάσσει τον υπεύθυνο επεξεργασίας να ενημερώσει εγγράφως την Αρχή και τον προσφεύγοντα σχετικά με τις ενέργειές του για την εκτέλεση της παρούσας αποφάσεως εντός 15 ημερών από τη λήψη της.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Δημήτριος Γουργουράκης

Γεωργία Παλαιολόγου

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Αθήνα, 15-12-2000

Αρ. Πρωτ. 1697

Ταχ. Δ/ση: ΟΜΗΡΟΥ 8 ΟΡΟΦΟΣ 6^{ΟΣ}

ΠΡΟΣ:

Ταχ. Κώδ.: 105 64 ΑΘΗΝΑ

Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης

ΤΗΛ.: 33.52.604, 605

FAX: 33.52.617

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε τακτική συνεδρίαση την 11-12-2000, ώρα 11:00 στο κατάστημα της Ομήρου 8 6^{ος} όροφος, αποτελούμενη από τους κ.κ. Κ. Δαφέρμο Πρόεδρο, Ε. Κιουντούζη, Ν.Αλιβιζάτο, Α Παπαχρίστου και Β. Παπαπετρόπουλο μέλη, και λόγω κωλύματος του Ν. Λύτρα από τον κ.Μαυριά αναπληρωματικό μέλος, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται κατωτέρω. Επίσης παρέστησαν η κ. Ε.Μήτρου ως αναπληρωματικό μέλος, μετά από πρόσκληση του προέδρου, ο οποίος έχει αναθέσει σε αυτήν ειδικά καθήκοντα. και η κ. Ε.Τσιγγάνου Γραμματέας.

Σχετικά με το πρώτο θέμα της συνεδρίασης για τη νομιμότητα της άρσης του απορρήτου στα προσωπικά στοιχεία συνδρομητών εταιρειών άσκησης τηλεπικοινωνιακών δραστηριοτήτων καθώς και φορέων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου.

Έλαβε υπόψη τις διατάξεις :

- α. του Συντάγματος και ειδικότερα του άρθρου 19.
- β. του ν. 2472/97 και ειδικότερα του άρθρου 11.
- γ. του ν. 2225/94 και ειδικότερα των άρθρων 3 και 4.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Τον τελευταίο καιρό τόσο οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας όσο και εταιρείες παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, στις περιπτώσεις που υπάρχει άρση του απορρήτου κατόπιν εισαγγελικής ή δικαστικής παραγγελίας στα πλαίσια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης υποβάλλουν το ερώτημα αν πρέπει να διαβιβάσουν στοιχεία συνδρομητών τους στις διωκτικές ή δικαστικές αρχές και αν υφίσταται η υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.2472/97.

Από τις διατάξεις του άρθρου 19 του Συντάγματος σε συνδυασμό με εκείνες των άρθρων 3 και 4 του Ν.2225/94 που εκδόθηκε μετά από την συνταγματική αυτή επιταγή, συνάγεται ότι μόνα αρμόδια όργανα για την άρση του απορρήτου των τηλεπικοινωνιακών συνδιαλέξεων και κατ' αναλογία της επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, είναι το Δικαστικό Συμβούλιο ή ο Εισαγγελέας (σε περίπτωση κατεπείγοντος) και μόνο για την διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων ρητά κατονομαζόμενων από το νόμο ή για λόγους εθνικής ασφάλειας. Δεν τίθεται επομένως ζήτημα εφαρμογής του άρθρου 11 του ν. 2472/97, διότι ο σκοπός αυτός, δηλαδή η συλλογή των αποδεικτικών στοιχείων θα καθίστατο ανέφικτος σε περίπτωση ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων, εφόσον αυτό θα γνώριζε την παρακολούθησή του. Άλλωστε εάν απαιτείτο άδεια της Αρχής για άρση της υποχρέωσης ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων, αυτή θα μπορούσε να δοθεί μόνο μετά από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας, δηλαδή της τηλεφωνικής εταιρείας ή κατ' αναλογία της εταιρείας παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, ο οποίος ούτε γνωρίζει, ούτε και πρέπει να γνωρίζει την ανακριτική διαδικασία, αλλά ούτε και ενδιαφέρεται κατά κανόνα για την υποβολή της σχετικής αίτησης για παροχή άδειας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Σε περιπτώσεις άρσης του απορρήτου των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, υπηρεσιών διαδικτύου ή άλλου τρόπου επικοινωνίας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας περιορίζεται στο

να διαπιστώνει ότι η άρση ζητείται νομίμως και δεν πρέπει να ενημερώνει το υποκείμενο ούτε να ζητεί άδεια της Αρχής.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κωνσταντίνος Δαφέρμος

Ε.Τσιγγάνου

Επ. Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα 20.3.2001

Αριθ. Πρωτ.: 631

Ταχ. Δ/ση : Ομήρου 8, 6^{ος} όροφος

Ταχ. Κώδ. : 105 64

Πληροφο. : Μουλίνος Κων/νος

Τηλ. : 33.52.628

Fax : 33.52.617

Α Π Ο Φ Α Σ Η 40/2001

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συγκροτήθηκε από τον Πρόεδρο κ. Κ. Δαφέρμο και τα μέλη Ε. Κιουντούζη, Β. Παπαπετρόπουλο, Ν. Αλιβιζάτο, Α. Παπαχρίστου και Σ. Λύτρα. Κατά τη συνεδρίαση ήταν παρών και ο κ. Κ. Μουλίνος, ελεγκτής, ο οποίος είχε οριστεί ως εισηγητής.

Συνήλθε σε συνεδρίασή της στις 19/3/2001, με την παρουσία της Γραμματέως κ. Κ. Καρβέλη για να αποφασίσει σχετικά με την παράταση του χρόνου τήρησης του βιντεοσκοπημένου αρχείου που διατηρούν οι τράπεζες.

Στα πλαίσια των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από την οδηγία 1122 (Φ.Ε.Κ. αρ. 1234/9-10-2000) της Αρχής, πολλά τραπεζικά ιδρύματα κατέθεσαν γνωστοποίηση στην Αρχή, που σχετίζεται με την εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος και την έναρξη της επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. Α της παραπάνω οδηγίας. Παράλληλα με την κατάθεση της γνωστοποίησης, πολλά τραπεζικά ιδρύματα ζήτησαν την παράταση του χρόνου τήρησης του αρχείου που προκύπτει από την διατήρηση και επεξεργασία των δεδομένων που βιντεοσκοπούνται από τα εγκατεστημένα κλειστά κυκλώματα.

Οι λόγοι που επικαλούνται τα τραπεζικά ιδρύματα σχετικά με το παραπάνω αίτημα συνοψίζονται ως εξής:

1. Για την πρόληψη και αποτροπή εγκληματικών ενεργειών.
2. Για την επίλυση διενέξεων που τυχόν προκύπτουν σε περιπτώσεις αμφισβητήσεων οικονομικών συναλλαγών. Να σημειωθεί ότι τα τραπεζικά ιδρύματα στην Ελλάδα εκδίδουν αποσπάσματα κίνησης των λογαριασμών μια φορά το μήνα. Κατά συνέπεια το χρονικό διάστημα τήρησης των δεκαπέντε (15) ημερών, που ορίζεται στο αρ. 1 παρ. ε της οδηγίας 1122 κρίνεται, από τα τραπεζικά ιδρύματα, ως ανεπαρκές σε περιπτώσεις οικονομικών αμφισβητήσεων.

Η Αρχή, έλαβε υπ' όψη της τα παραπάνω καθώς επίσης και τις πρακτικές που ακολουθούνται σε άλλες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποφάσισε να επιτρέψει στα τραπεζικά ιδρύματα να διατηρούν τα αρχεία που προκύπτουν από

εγκατάσταση κλειστών κυκλωμάτων, έτσι όπως αυτά ορίζονται στην οδηγία 1122 της Αρχής, για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών, τροποποιώντας κατά τούτο την παραπάνω 1122 οδηγία της.

Ο Πρόεδρος

Ο εισηγητής

Η Γραμματέας

Κων/νος Δαφέρμος

Κων/νος Μουλίνος

Κ. Καρβέλη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα 20-1-2000

Αριθ. Πρωτ.: 050

Ταχ. Δ/ση : Ομήρου 8, 6^{ος} όροφος

Ταχ. Κώδ. : 105 64

Πληροφ. : Μ. Παχή

Τηλ. : 33.52.604

Fax : 33.52.617

ΠΡΟΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΘΕΜΑ: Όροι για την νόμιμη επεξεργασία δεδομένου προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της άμεσης εμπορίας ή διαφήμισης και της διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας.

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συγκροτήθηκε από τον Πρόεδρο κ.Κ. Δαφέρμο και τα μέλη κ.κ., Ε. Κιουντούζη, Β. Παπαπετρόπουλο, Μ. Σταθόπουλο, Ν. Αλιβιζάτο και Α. Παπαχρίστου

Συνήλθε σε συνεδρίαση στο κατάστημά της Ομήρου 8 όροφος 6^{ος} στις 6-12-99, με την παρουσία της Γραμματέως κ. Ε. Τσιγγάνου

A. Σκοπός: Άμεση εμπορία

Θεωρείται νόμιμη η συλλογή δεδομένων για σκοπούς απ' ευθείας διαφήμισης και απ' ευθείας προώθησης πωλήσεων προϊόντων ή υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 εδ. α του Ν. 2472/97 είτε γίνεται εξ' επαγγέλματος είτε όχι (στην δεύτερη περίπτωση μόνον για προώθηση ή διαφήμιση ιδίων προϊόντων ή υπηρεσιών), υπό τις εξής προϋποθέσεις:

I) Το υποκείμενο έδωσε τη συγκατάθεσή του σύμφωνα με τα άρ. 2 εδ.ια) και 5 παρ.1 του Ν. 2472/97. Η συγκατάθεση είναι απαραίτητη στις περιπτώσεις της έρευνας καταναλωτικής συμπεριφοράς με σκοπό την άμεση ή έμμεση διαφήμιση προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών.

II) Το υποκείμενο δεν έχει δώσει την συγκατάθεσή του οπότε η επεξεργασία είναι νόμιμη κατ' εξαίρεση σύμφωνα με το Άρθρο 5 παρ.2, εδ. ε, διότι α) είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση τού εννόμου συμφέροντος πού επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας β) το έννομο συμφέρον αυτού υπερέχει προφανώς του συμφέροντος του υποκειμένου, ενόψει του ότι τα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων των οποίων επιτρέπεται η επεξεργασία (βλ. παρακ. υπό III.3) δεν θίγονται ουσιωδώς, δηλαδή δεν θίγονται σε τέτοιο βαθμό, ώστε να δικαιολογείται η απαγόρευση των εν θέματι δραστηριοτήτων και γ) πάντως δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες του υποκειμένου.

Για τις παραπάνω αξιολογήσεις λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

1) Στη σημερινή εποχή γίνεται όλο και συχνότερα χρήση των νέων μεθόδων της άμεσης εμπορίας, η οποία υλοποιείται μέσω της εκτεταμένης επεξεργασίας πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα. Η εν λόγω επεξεργασία αποτελεί έκφραση της άσκησης του ατομικού δικαιώματος οικονομικής ελευθερίας υπό τις νέες συνθήκες της τεχνολογικής εξέλιξης, η οποία πρέπει να σταθμίζεται σε κάθε περίπτωση με τα δικαιώματα πού απορρέουν από το νομικό πλαίσιο προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

2) Η προστασία των φυσικών προσώπων πρέπει σύμφωνα με το σκεπτικό της Οδηγίας 95/46/EK (Προοίμιο εδ. (1), (2), (3)) να συνάδει με την οικονομική και κοινωνική πρόοδο,

3) Τα δικαιώματα του υποκειμένου δεν θίγονται ουσιωδώς και σε τέτοιο βαθμό πού να δικαιολογεί την απαγόρευση των εν λόγω δραστηριοτήτων χωρίς την συγκατάθεσή του, διότι η συλλογή των δεδομένων γίνεται μόνον υπό τους κάτωθι στο σημείο III αναφερόμενους όρους.

4) Ο Έλληνας νομοθέτης δίνει στο υποκείμενο των δεδομένων το δικαίωμα εξαίρεσης των προσωπικών του δεδομένων από όλες τις ενέργειες εμπορίας τους (άρ.13 παρ.3 Ν. 2472/97) , νομιμοποιώντας εξ αντιδιαστολής την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με σκοπό την πώληση και διαφήμιση αγαθών και υπηρεσιών εξ αποστάσεως.

III) Για να γίνει χρήση της εξαίρεσης του αρ.5 παρ.2 εδ. ε πρέπει να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

1) τα δεδομένα να προέρχονται από καταλόγους πού απευθύνονται στο ευρύ κοινό (π.χ. τηλεφωνικός κατάλογος του ΟΤΕ) και να υπάρχει η βεβαιότητα ότι τα υποκείμενα που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτόν έχουν δώσει την συγκατάθεσή τους,

ή
από πηγές δημόσια προσβάσιμες που προορίζονται για την παροχή πληροφοριών στο ευρύ κοινό, εφόσον στην συγκεκριμένη περίπτωση έχουν τηρηθεί οι νόμιμες προϋποθέσεις για την πρόσβαση σ' αυτές,

ή

το ίδιο το υποκείμενο να δημοσιοποίησε τα προσωπικά του δεδομένα για συναφείς σκοπούς (π.χ διανομή διαφημιστικών φυλλαδίων, συμμετοχή σε καταλόγους εμπορικών εκθέσεων κ.λπ.).

2) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας να έχει συμβουλευθεί το προβλεπόμενο από το άρθρο 19 παρ.4 εδ. δ) του Ν. 2472 Μητρώο της Αρχής στο οποίο καταχωρίζονται τα πρόσωπα που δεν επιθυμούν να περιλαμβάνονται σε αρχεία, τα οποία έχουν ως σκοπό την προώθηση προμήθειας αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως και να μην συμπεριλάβει τα ανωτέρω πρόσωπα στα δημιουργούμενα αρχεία.

3) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας να περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία δεδομένα για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού. Ως τέτοια θεωρούνται μόνο το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση και το επάγγελμα.

4) Ο σκοπός της επεξεργασίας να περιορίζεται στην διαφήμιση ή στην προώθηση πωλήσεως αγαθών ή στη παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως και να μην αντίκειται στα χρηστά ήθη.

IV) Η υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας να ενημερώσει το υποκείμενο κατά το στάδιο της συλλογής και της πρώτης διαβίβασης των δεδομένων ασκείται σύμφωνα με τις αποφάσεις και τους κανονισμούς της Αρχής, που αφορούν τους τρόπους ενημέρωσης των υποκειμένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

V) Ως υπεύθυνος επεξεργασίας κατά το στάδιο της συλλογής θεωρείται τόσο ο εντολοδόχος όσο και ο εντολέας στην περίπτωση που η επεξεργασία γίνεται κατ' εντολή. Ο εντολοδόχος παύει να θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας μόνο στην περίπτωση κατά την οποία μετά την πρώτη διαβίβαση διαγράψει τα δεδομένα από τα δικά του αρχεία.

VI) Είναι αυτονόητο ότι για την άμεση εμπορία προσωπικών δεδομένων ισχύουν οι περιορισμοί των άρθρων 9 παρ.10 και 14 παρ. 6 του Ν. 2251/94.

Άρθρο 9 παρ. 10 Ν. 2251/94: Η μετάδοση διαφημιστικού μηνύματος απευθείας στον καταναλωτή μέσω τηλεφώνου, τηλεμοιοτυπίας (φαξ), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αυτόματης κλήσης ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας επιτρέπεται μόνον αν συναινεί ρητά ο καταναλωτής.

Άρθρο 14 παρ. 6 Ν. 2251/94: Η χρησιμοποίηση των τεχνικών επικοινωνίας πρέπει να γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην προσβάλλεται η ιδιωτική ζωή του καταναλωτή. Απαγορεύεται χωρίς την συναίνεση του καταναλωτή η χρησιμοποίηση τεχνικών επικοινωνίας για

την πρόταση σύναψης σύμβασης όπως τηλεφώνου αυτόματης κλήσης, τηλεμοιοτυπίας (φαξ), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας.

VII) Αποδέκτες των προσωπικών δεδομένων, τα οποία συλλέγονται με σκοπό σχετιζόμενο με την άμεση εμπορία μπορούν να είναι πρόσωπα, τα οποία χρειάζονται τα δεδομένα για την άσκηση νόμιμης δραστηριότητας.

VIII) Με την πρώτη επαφή τού αποδέκτη με το υποκείμενο των δεδομένων, ο πρώτος είναι υποχρεωμένος να ενημερώσει το υποκείμενο για την πηγή από την οποία άντλησε τα προσωπικά του δεδομένα καθιστώντας σαφές ότι πρόκειται για διαφήμιση ή ενέργεια που αποσκοπεί στην προώθηση πωλήσεων αγαθών ή υπηρεσιών και να του δίνει την δυνατότητα εξαίρεσης των προσωπικών του δεδομένων από κάθε περαιτέρω χρήση αυτών για τον ανωτέρω σκοπό.

Διευκρινίζεται ότι η μη απάντηση του υποκειμένου μετά την πρώτη επαφή δεν θεωρείται συγκατάθεση. Σύμφωνα με το άρθρο 2 εδ. ια του Ν. 2472/97 η συγκατάθεση είναι ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως που εκφράζεται κατόπιν πλήρους ενημέρωσης του υποκειμένου από τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

B. Σκοπός: Διαπίστωση πιστοληπτικής ικανότητας

I) Το νόμιμο της **συλλογής** των πληροφοριών από τις εταιρείες εμπορίας πληροφοριών (εφεξής εταιρείες) χωρίς συγκατάθεση του υποκειμένου

Η εξ επαγγέλματος συλλογή πληροφοριών για τα υπό 1 δεδομένα χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου είναι νόμιμη με βάση την εξαίρεση του άρθρου 5 παρ. 2 εδ. ε του Ν.2472/97 γιατί πρώτον είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος το οποίο επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο τρίτος αποδέκτης των δεδομένων. Το συγκεκριμένο έννομο συμφέρον συνίσταται στην άσκηση του δικαιώματος οικονομικής ελευθερίας με βάση πληροφορίες που

εξασφαλίζουν την εμπορική πίστη, την αξιοπιστία και την ασφάλεια των συναλλαγών. Είναι εύλογο ότι χωρίς τη δυνατότητα πρόσβασης σε ορθές και επίκαιρες πληροφορίες, οι οποίες αφορούν την πιστοληπτική ικανότητα των συναλλασσομένων η ικανοποίηση του εν λόγω εννόμου συμφέροντος δυσχεραίνεται σημαντικά. Δεύτερον το συγκεκριμένο έννομο συμφέρον υπερέχει προφανώς των συμφερόντων του υποκειμένων που δεν θίγονται ουσιωδώς και πάντως η ικανοποίησή τους δεν θίγει τις θεμελιώδεις ελευθερίες των υποκειμένων. Για να συμβεί αυτό η συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων πρέπει να πραγματοποιείται υπό τους ακόλουθους τουλάχιστον περιορισμούς:

1) Τα δεδομένα που επιτρέπεται να συλλέξουν οι εταιρείες χωρίς συγκατάθεση του υποκειμένου είναι μόνο:

α) Αιτήσεις πτωχεύσεων

β) Αποφάσεις επί αιτήσεων πτωχεύσεων

γ) Διαταγές πληρωμής

δ) Προγράμματα πλειστηριασμού ακινήτων

ε) Προγράμματα πλειστηριασμού κινητών

στ) Μεταβολές προσωπικών εταιρειών

ζ) Μεταβολές Α.Ε., ΕΠΕ και Κοινοπραξιών

η) Υποθήκες και προσημειώσεις υποθηκών

θ) Κατασχέσεις και επιταγές βάσει Ν.Δ. 1923

ι) Ακάλυπτες επιταγές

ια) Διαμαρτυρημένες συναλλαγματικές και γραμμάτια εις διαταγήν

2) Μετά τη συλλογή των υπ. αρ. 1 δεδομένων και πριν από κάθε διαβίβαση ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να ενημερώσει **ατομικά** τα υποκείμενα βάσει του άρθρου 11 του ν. 2472/97, ώστε να ασκήσουν τα δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13 του ανωτέρω νόμου. Σε περίπτωση που το υποκείμενο ασκώντας το δικαίωμα αντίρρησης ζητήσει τη διαγραφή των δεδομένων του, ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να προχωρήσει στη διαγραφή ενημερώνοντας το υποκείμενο για τις τυχόν επιπτώσεις που θα

έχει η διαγραφή στην εν γένει συναλλακτική του συμπεριφορά. Στην περίπτωση που το υποκείμενο αμφισβητήσει την νομιμότητα της εγγραφής και αφού ακολουθηθεί η διαδικασία των άρθρων 12 και 13, το βάσιμο του αιτήματος θα κρίνεται από την Αρχή.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να ενημερώσει τον αποδέκτη των δεδομένων για τυχόν άρνηση του υποκειμένου να δώσει συγκατάθεση για την συλλογή ορισμένων δεδομένων του.

II. Άλλα δεδομένα μπορούν να συλλεχθούν μόνο με συγκατάθεση του υποκειμένου.

Πρέπει να τονισθεί ότι τα ανωτέρω υπό I αναφερόμενα αφορούν τα λεγόμενα «δυσμενή» δεδομένα. Για την επεξεργασία των «ευμενών» (π.χ. κατοχή πιστωτικής κάρτας ή μπλόκ επιταγών, αναφορά σε υπάρχουσα ακίνητη περιουσία κλπ.) απαιτείται πάντοτε η συγκατάθεση του υποκειμένου. Αυτό έχει μεγάλη σημασία για την περίπτωση της επεξεργασίας συνολικών ή μερικών μορφότυπων (προφίλ) πιστοληπτικής ικανότητας.

Ως ευμενή θεωρούνται τα δεδομένα που παρουσιάζουν την θετική εικόνα του υποκειμένου και όχι οι διαγραφές ή οι διορθώσεις των «δυσμενών», πράγμα που είναι αυτονόητη υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας.

III) Αποδέκτης των δεδομένων μπορεί να είναι μόνο επιχειρηματίας, ο οποίος ασκεί νόμιμη δραστηριότητα και μόνο εφόσον τα δεδομένα δεν προορίζονται για μεταπώληση αλλά αφορούν υποκείμενα με τα οποία ο επιχειρηματίας συναλλάσσεται. Μετά το τέλος της συναλλαγής είναι αυτονόητο ότι ο επιχειρηματίας πρέπει να προβεί σε καταστροφή των ως άνω προσωπικών δεδομένων.

IV) Με την πρώτη επαφή του αποδέκτη με το υποκείμενο των δεδομένων και στην περίπτωση κατά την οποία δεν έχει προηγηθεί συγκατάθεση του υποκειμένου για τη διαβίβαση, ο αποδέκτης είναι υποχρεωμένος να ενημερώσει το υποκείμενο για την πηγή των πληροφοριών και για τον σκοπό της διαβίβασης.

V) Όσον αφορά τα χρονικά όρια τήρησης των δεδομένων, θα ισχύουν οι περιορισμοί που έχουν επιβληθεί στην Τειρεσία ΑΕ. Είναι αυτονόητο ότι όσον αφορά την καταχώριση των μεταβολών που προκύπτουν αναφορικά με τα δεδομένα, θα ισχύουν επίσης οι περιορισμοί που επιβλήθηκαν στην Τειρεσία Α.Ε, π.χ. θα πρέπει να καταχωρίζεται αμέσως η εξόφληση μιας ακάλυπτης επιταγής.

Γ. Κοινοί κανόνες για τους υπεύθυνους επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων για τους σκοπούς της άμεσης εμπορίας και της διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας

Εκτός των ανωτέρω η Αρχή θέτει ως προϋπόθεση νόμιμης λειτουργίας των εταιρειών ή άλλων υπευθύνων επεξεργασίας (στην περίπτωση που γίνεται επεξεργασία δεδομένων για προώθηση ή διαφήμιση ιδίων προϊόντων ή υπηρεσιών) για τους ανωτέρω σκοπούς επεξεργασίας τα εξής:

α) να έχουν εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Ν. 2472/97 (γνωστοποίηση, ενδεχόμενη απόκτηση αδείας για επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων)

β) στην περίπτωση της κατ' επάγγελμα εμπορίας προσωπικών πληροφοριών να έχουν εκδώσει εσωτερικό κανονισμό επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, ο οποίος θα έχει την έγκριση της Αρχής.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κων/νος Δαφέριμος

Ε. Τσιγγάνου

ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΜΕ ΠΟΛΥ ΑΠΛΑ ΒΗΜΑΤΑ ΝΑ ΣΥΛΛΕΞΟΥΜΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ;

Στην σημερινή εποχή υπάρχει η δυνατότητα ο καθένας μας, με εξαιρετικά εύκολο τρόπο και μέσα σε ελάχιστο χρόνο να συλλέξει προσωπικά δεδομένα ατόμων. Η μέθοδος στην οποία αναφέρομαι είναι απόλυτα νόμιμη.

Ακολουθεί το πραγματικό « πείραμα », συλλογής δεδομένων, το οποίο έχει χρονομετρηθεί, για να αποδειχθεί και ο ελάχιστος χρόνος που απαιτείται για την συλλογή. Η απλότητα της συλλογής δεδομένων, όπως θα αποδειχθεί, δεν εξάγεται μόνο από τον τρόπο συλλογής αλλά και από τα προαπαιτούμενα μέσα για την συλλογή αυτή, τα οποία είναι ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής και μία τηλεφωνική γραμμή για πρόσβαση στο διαδίκτυο.

- 1. Συνδέουμε τον υπολογιστή μας με το διαδίκτυο.**
- 2. Πληκτρολογούμε την διεύθυνση
<http://www.asep.gr>**
- 3. Αφού εισέλθουμε στην κεντρική σελίδα του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού, επιλέγουμε τον σύνδεσμο που αφορά στα ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΤΟΥ Α.Σ.Ε.Π..**

4. Αφού εισέλθουμε και σε αυτήν τη σελίδα μπορούμε πλέον να επιλέξουμε τον διαγωνισμό Α.Σ.Ε.Π. που μας ενδιαφέρει και να ενημερωθούμε για τα αποτελέσματα ή αν στόχος μας είναι τα προσωπικά δεδομένα των υποψηφίων, πάλι βρισκόμαστε στο κατάλληλο μέρος. Μέσω αυτού του ιστοτόπου μπορούμε να συλλέξουμε προσωπικά δεδομένα χιλιάδων υποψηφίων, οι οποίοι έλαβαν μέρος σε διαγωνισμούς του Α.Σ.Ε.Π..
5. Αφού συλλέξουμε τα δεδομένα του υποψηφίου, πληκτρολογούμε τον σύνδεσμο www.ypes.gr, και οδηγούμαστε στην κεντρική ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών. Κατόπιν εισερχόμαστε στον σύνδεσμο που αναφέρεται στους εκλογικούς καταλόγους. Ο σύνδεσμος αυτός παρέχει την δυνατότητα να μάθει κάθε πολίτης αν ψηφίζει και που, καθώς και άλλα στοιχεία σχετικά με το εκλογικό του δικαίωμα, με μόνη προϋπόθεση να εισάγει, υποχρεωτικά, τα εξής στοιχεία: όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο και έτος γέννησης. Τα στοιχεία αυτά βεβαίως, αφού έχουν γνωστοποιηθεί προηγουμένως από τον Α.Σ.Ε.Π., καθιστούν τα προσωπικά δεδομένα των εκλογικών

καταλόγων εύκολα προσβάσιμα στον καθένα μας.

6. Τέλος μπορούμε να βρούμε και την ακριβή διεύθυνση κατοικίας και τον τηλεφωνικό αριθμό που αντιστοιχεί στο υποκείμενο των δεδομένων που έχουμε συλλέξει, εισάγοντας τα κατάλληλα δεδομένα στην ιστοσελίδα του τηλεφωνικού καταλόγου του Ο.Τ.Ε., www.whitepages.gr.

Συγκεφαλαιωτικά, τα δεδομένα που είναι δυνατόν να γίνουν γνωστά μέσω της προηγούμενης, νόμιμης, διαδικασίας είναι:

Όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο, αριθμός δελτίου ταυτότητας, ημερομηνία γέννησης, επάγγελμα, πτυχίο σχολής (από ποια σχολή έχει αποφοιτήσει), βαθμός πτυχίου, κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου (με δυνατότητα γνώσης και του αντικειμένου εξειδίκευσης), κατοχή διδακτορικού τίτλου (με δυνατότητα γνώσης και του αντικειμένου εξειδίκευσης), χρόνος προϋπηρεσίας σε κάποια συγκεκριμένη θέση (Α.Σ.Ε.Π.), τηλέφωνο επικοινωνίας, ακριβής διεύθυνση κατοικίας (Ο.Τ.Ε.), ειδικός εκλογικός αριθμός, κωδικός εκλογικού διαμερίσματος που ψηφίζει το υποκείμενο των συλλεχθέντων δεδομένων, Δήμος, Νομαρχία, Περιφέρεια, είναι ή όχι ετεροδημότης (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ).

Επίσης από τον συνδυασμό των παραπάνω δεδομένων, είναι δυνατόν να προκύψουν επιπρόσθετα και άκρως ενδιαφέροντα στοιχεία π.χ. Εάν ο τηλεφωνικός κατάλογος έχει ως διεύθυνση κατοικίας του κυρίου X, μια Α διεύθυνση στην Θεσσαλονίκη και οι εκλογικοί κατάλογοι έχουν ως εκλογικό του διαμέρισμα το 3^ο εκλογικό διαμέρισμα του Δήμου Ψ στην Κρήτη, είναι εύκολο λοιπόν, κάποιои ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν, και μάλιστα χωρίς να προβούν σε καμία έκνομη ενέργεια, ότι ο κύριος X, τις ημέρες των εκλογών είναι πολύ πιθανόν να απουσιάζει από το σπίτι του.

Ένα άλλο, άκρως ενδιαφέρον, στοιχείο είναι ότι μέσο της γνώσης του αριθμού δελτίου ταυτότητας ενός φυσικού προσώπου μπορεί όποιος ενδιαφέρεται να μάθει περαιτέρω στοιχεία που αφορούν το πρόσωπο αυτό.

π.χ. Καλώντας στο τμήμα εξυπηρέτησης πελατών μιας εταιρείας κινητής τηλεφωνίας, και αναφέροντας τα στοιχεία τα οποία θα μας ζητηθούν - για να διασφαλίσει η εταιρεία ότι το πρόσωπο που ζητάει τα στοιχεία είναι και υποκείμενο αυτών των στοιχείων-, μπορούμε να αντλήσουμε αρκετά δεδομένα που αφορούν στην χρήση κινητού τηλεφώνου από το άτομο αυτό. Συγκεκριμένα, γνωρίζουμε τα στοιχεία του προσώπου Γ. Καλώντας στο τμήμα εξυπηρέτησης πελατών της εταιρείας Ε, με σκοπό να

ενημερωθούμε εάν υπάρχει π.χ. ανεξόφλητος λογαριασμός του Γ στην εταιρεία. Υποδύομενοι τον Γ, δίνουμε τα στοιχεία που μας ζητούνται π.χ. συνήθως αριθμός δελτίου ταυτότητας, και ενημερωνόμαστε για το θέμα που μας ενδιαφέρει.

Γίνεται επομένως για μια ακόμη φορά αντιληπτό, το πόσο πολύτιμα είναι τα προσωπικά μας δεδομένα αλλά και το πόσο έκθετα και εύκολα προσβάσιμα στον καθέναν έχουν καταστεί σήμερα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα ως άνω αναφερόμενα, λαμβάνουν χώρα στα πλαίσια της εργασίας που μου ανατέθηκε από τον κ. Ανδρέα Δημητρόπουλο, στα πλαίσια του μαθήματος των Ατομικών και Κοινωνικών Δικαιωμάτων και επομένως έχει ερευνητικό και εκπαιδευτικό σκοπό. ΣΕ ΚΑΜΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ δεν αποτελούν προτροπή ή παρότρυνση για συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία και αξιοποίηση προσωπικών δεδομένων. Σκοπός της παρούσης ενότητας είναι η ανάδειξη του προβλήματος της προσβολής των προσωπικών δεδομένων, τα οποία αν και προστατεύονται

συνταγματικά, δεν απολαμβάνουν τον δέοντα σεβασμό.

ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ενόψει, της υπόθεσης των υποκλοπών που απασχολεί εδώ και μερικούς μήνες την χώρα μας, αρκετές εφημερίδες και περιοδικά ασχολήθηκαν με τις δυνατότητες της σημερινής τεχνολογίας και με το πόσο εύκολα παραβιάζεται το δικαίωμα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Το θέμα βεβαίως των υποκλοπών, δεν σημαίνει μόνο παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών αλλά και παραβίαση του δικαιώματος στα προσωπικά δεδομένα. Παρατίθενται το άρθρο του περιοδικού « Fantomas », τεύχος 1, Απρίλιος 2006, με πρωτοσέλιδο άρθρο « Πως μας παρακολουθούν ». Στην σελίδα 72 το περιοδικό περιέχει κατάλογο με τις συσκευές υψηλής τεχνολογίας που χρησιμοποιούνται για την συλλογή, αποθήκευση και επεξεργασία δεδομένων.

(Ολόκληρο το άρθρο επισυνάπτεται σε
φωτοαντίγραφα.)